

AGENDAPUNT NO.

Voorstel in te stemmen met participatie in de AGEM Coöperatie en € 82.095 beschikbaar stellen ten behoeve van het startkapitaal van AGEM.

AAN DE RAAD

Samenvatting

De afgelopen periode heeft u de ontwikkeling van de AGEM op verschillende manieren kunnen volgen en beïnvloeden: tijdens bijeenkomsten van de Tafel van Groenlo, bij de totstandkoming van de Achterhoek Agenda 2020 en tijdens de raadsbijeenkomst op 24 mei jl. Ook is het onderwerp aan bod geweest tijdens de RTG Ruimte op 7 juni 2012 en hebben alle fracties vragen kunnen stellen tijdens de Raadsbehandeling op 3 juli 2012 (de beantwoording hiervan is als bijlage bij dit collegevoorstel gevoegd). De kernactiviteiten van AGEM zijn levering van lokaal opgewekte groene energie, stimulering van lokale energieopwekking door Achterhoekse ondernemers en energiebesparing door Achterhoekse inwoners en bedrijven. De winsten van de energielevering vallen waar die thuis horen: in de Achterhoek.

Aan de gemeenteraad wordt nu gevraagd in te stemmen met de participatie in de AGEM alsmede het beschikbaar stellen van een startkapitaal. Het startkapitaal voor Aalten is in totaal € 82.095,-, te verdelen over 5 jaar. Vijf van de acht gemeenten hebben inmiddels ingestemd.

Inleiding

Vanuit het Akkoord van Groenlo¹ (Tafel van Groenlo) en inmiddels de Achterhoekse Agenda 2020 hebben de deelnemers van de Tafel van Groenlo (de 4 O's: ondernemingen, overheden, onderwijs- en onderzoeksinstellingen) de ambitie uitgesproken om in 2030 energieneutraal te worden. Aan de Tafel van Groenlo is het idee van een Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM) ontstaan.

Op verzoek van de deelnemers van de Tafel van Groenlo hebben de acht Achterhoekse gemeenten en de Regio Achterhoek een vervolgstap gezet naar realisatie van dit idee door eind 2011 een kwartiermaker voor AGEM aan te trekken en door op dit moment de plannen te concretiseren voor de oprichting van de AGEM Coöperatie.

In eerste instantie bestaat de AGEM Coöperatie alleen uit overheden. AGEM kan en gaat hiermee onder meer de Achterhoekse bedrijven faciliteren om duurzame energieopwekking van de grond te krijgen. Als overheid zitten we dan ook niet op de stoel van de Achterhoekse ondernemer, wij faciliteren de Achterhoekse ondernemers. Als overheid zijn we de aanjager voor een schone, betrouwbare en betaalbare energievoorziening door en voor onze eigen regio.

¹ Wij hebben het 'Akkoord van Groenlo' niet ondertekend aangezien daar een aantal onrealistische doelen in staan. We hadden graag een realistischer akkoord getekend omdat we in het verleden volop blij hebben gegeven van aandacht voor ontwikkeling van bronnen voor duurzame energie. In deze lijn kan dan wel worden aangesloten bij de AGEM (met als grondgedachte het 'Akkoord van Groenlo') met meer realistische doelen. De projecten vanuit de Tafel van Groenlo vormen daarom ook niet zozeer het 'Akkoord van Groenlo' maar zijn hier een afgeleide van.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving

- De AGEM geeft invulling aan de doelstelling in programma 2 Heerlijk groen wonen: 'Nieuw beleid over duurzame energie opstellen'.
- Ook sluit het aan bij de doelstellingen uit het Klimaatprogramma 2009 – 2012.
- Daarnaast biedt het stimuleren van nieuwe werkgelegenheid en het stimuleren van regionale economie en innovatie mogelijke oplossingsrichtingen voor effecten op de demografische ontwikkelingen binnen de gemeente Aalten (Demografische Effect Rapportage).

Inhoudelijke toelichting op het voorstel

Hieronder wordt alleen ingegaan op de kernactiviteiten van de AGEM. Zie voor verdere inhoudelijke toelichting de Uitgebreide bijlage AGEM (versie 25 mei 2012).

De AGEM onderscheidt zich niet van de concurrentie doordat zij duurzame energie levert, maar vooral doordat zij lokale **energieopwekking** door Achterhoekse ondernemers beoogt – overigens inclusief de benodigde energiebesparing door Achterhoekse inwoners. De winsten van de energielevering vallen waar die thuis horen: in de Achterhoek.

Het stimuleren van die lokale opwekking en de energiebesparing is tegelijkertijd de route waarlangs de regionale bedrijvigheid een stimulans krijgt. Er zal meer en andere vraag ontstaan naar diensten en producten van de betreffende ondernemingen in de regio.

Belangrijk instrument daarbij zal zijn een zogenaamd energieloket. De elektronische en fysieke vorm die dat loket krijgt is nog onderwerp van discussie; dit in nauwe samenwerking met bestaande initiatieven die gericht zijn op verbeterde samenwerking in de bouwketen. Doel is onder meer het bieden van een platform voor lokale en regionale leveranciers van **energiebesparingsdiensten**.

Daarnaast zal een energieloket consumenten de mogelijkheid bieden om prijs- en kwaliteitsvergelijkingen te maken van allerhande duurzame producten en diensten. Door de energiebesparingsdiensten van AGEM vinden burgers en bedrijven hun voordeel van de AGEM. Zij besparen op de kosten van hun energierekening. Dit nog naast het feit dat AGEM tegen concurrerende tarieven duurzame energie kan leveren, wat de klant ook merkt in de portemonnee (zie kader over vergelijking van duurzame energietarieven).

Om voldoende klanten te kunnen aantrekken en bedienen, wordt gestart met de **levering** van duurzame energie. Onder voorbehoud van besluitvorming over de oprichting van de AGEM is in maart jl. gestart met de selectie van een partner die aan vergunningen, programma-verantwoordelijkheid en andere vereisten voldoet die nodig zijn in de energiesector. AGEM zal eigen klanten hebben en een zogenaamd white label vormen onder de leveranciersvergunning van de betreffende partner. Deze partner zorgt ook voor leveringszekerheid voor AGEM-klanten en voor balans tussen vraag en aanbod van energie.

De AGEM wil zelf de klantcontacten hebben om zo goed mogelijk in hun vraag te kunnen voorzien. Uitgangspunt zal zijn stroom en gas te leveren tegen zo laag mogelijk tarief waarbij de winst naar de leden gaat c.q. naar de opwekking van duurzame energie (dit laatste via een revolverend principe).

In het begin zal de opgewekte duurzame energie niet volledig uit de Achterhoek afkomstig kunnen zijn. Indien de vraag groter is dan het aanbod zal de stroom bij voorkeur uit nabij gelegen gebieden komen. Met de marge die op grootschalige inkoop van stroom en gas kan worden gemaakt, ontstaan middelen waarmee de AGEM in financiële zin kan faciliteren in de totstandkoming van lokale duurzame opwekprojecten door Achterhoekse ondernemers.

Op het moment dat dit raadsvoorstel wordt geschreven zijn verkennende gesprekken gepland met bedrijven die al duurzame energie produceren en die willen leveren via de AGEM.

Naast levering zal er dus ook een ontwikkelings- en een exploitatiebedrijf zijn voor de lokale productie. Ontwikkeling van lokale opwekking is een ruim begrip en de **ontwikkelingsfunctie** zal naar behoefte worden ingevuld. Voor de komende periode zal de ontwikkelingsfunctie vooral inhouden dat deskundige menskracht beschikbaar is voor de verdere ontwikkeling van business cases, voor het ontwikkelen en realiseren van passende **financiering** en voor het organiseren van voldoende afname van geproduceerde duurzame energie. Voor alle kernactiviteiten zal waar nodig worden **gelobbyed** worden gevoerd bij relevante instanties.

Het andere uiterste van het spectrum is om met eigen kapitaal risicodragend te participeren in nieuwe opwekprojecten. In de startperiode is de AGEM hiertoe nog niet in staat. En of dit überhaupt zal gaan plaatsvinden is te zijner tijd aan de aandeelhouders van de AGEM Coöperatie en AGEM Ontwikkeling.

Wat de **exploitatie** van energie-installaties betreft: de AGEM is niet van plan op de stoel van bestaande marktpartijen te gaan zitten. Ook de exploitatie van energie-installaties ligt in eerste instantie bij de Achterhoekse ondernemers zelf. Wel is denkbaar dat bepaalde installaties of opwektechnologieën zo nieuw zijn, dat de exploitatie ervan te risicovol is voor marktpartijen. In dergelijke gevallen zou AGEM deze rol op zich kunnen nemen totdat sprake is van een volwassener markt. Voorbeeld kan zijn een opwerkingsunit voor biogas waaruit groen gas ontstaat dat op het aardgasnetwerk wordt ingevoerd. Kortom, AGEM gaat alleen zelf energie-installaties exploiteren als Achterhoekse bedrijven dit zelf (nog) niet kunnen of willen.

De AGEM gaat geen groot kantoor betrekken. Natuurlijk zijn er contactgegevens, maar de AGEM bevindt zich daar waar het werk is, alles zo lean & mean mogelijk. Het beeld is dat de AGEM verspreid door de regio op verschillende locaties aanwezig is.

Vraag om startkapitaal

Het startkapitaal zal worden besteed aan de oprichting van de coöperatie, het werven van klanten en aan het opstarten van de eerste projecten. De investering die nodig is voor de lokale productie van duurzame energie blijft hier buiten beschouwing. De kosten die daarvoor worden gemaakt worden per project begroot.

Alternatieve beleidskeuzes

-

Financiële consequenties

Met staffels van 20% zal de bijdrage aan de AGEM in 5 jaar afnemen tot €0,-:

2012	€ 27.365,-
2013	€ 21.892,-
2014	€ 16.419,-
2015	€ 10.946,-
2016	€ 5.473,-
2017	€ 0,-
Totaal	€ 82.095,-

In de meerjarenbegroting vanaf 2013 zijn hiervoor reeds financiële middelen vrijgemaakt. Bijdrage 2012 te betalen uit de Algemene reserve. De status is dat de provincie niet garant staat voor deze startkapitaalkosten. Beleidsmatig zijn de contacten heel nauw. AGEM wordt gezien en behandeld als een icoonproject, als voorbeeld voor andere regionale initiatieven. Op die manier heeft ook de provincie een belang bij het welslagen van AGEM.

De gemeenten lopen bij het beschikbaar stellen van het startkapitaal geen risico in de projecten die leiden tot lokale opwekking. De initiële investeringen van lokale energie-opwekprojecten zijn in de regel zo hoog dat aparte financiering sowieso nodig is. Het startkapitaal is daar niet op berekend. Die ontwikkel- en exploitatieprojecten zullen apart gefinancierd. Een financiële bijdrage hiervoor van de gemeente Aalten is per project afhankelijk van positieve besluitvorming door de raad. Hierdoor kan er geen financiële verplichting ontstaan door afzonderlijke besluitvorming van de AGEM.

Participatie en Communicatie

Bij positieve besluitvorming gaat ook de gemeente Aalten participeren in de AGEM. Hierover zal lokaal en regionaal worden gecommuniceerd op de diverse internetpagina's en plaatselijke kranten. De Gelderlander zal hier (net als in het voortraject) ook over berichten.

Vervolgstappen inclusief tijdsplan

Eind 2012/begin 2013 zullen de volgende stappen nog aan de raad ter besluitvorming/raadpleging worden voorgelegd:

- Bedrijfsplan AGEM;
- Marketing en Salesplan;
- Statuten Coöperatie AGEM;
- Verdere uitwerking en dekking van het startkapitaal.

Bijlage

Uitgebreide bijlage AGEM (versie 25 mei 2012) en de Veelgestelde vragen over AGEM (versie 18 juni 2012) liggen al langer ter inzage voor college- en raadsleden. Daarom is als bijlage alleen de behandeling vragen van de Raad toegevoegd.

Aalten, 16 oktober 2012

Burgemeester en wethouders,

J. Nobel
secretaris

G. Berghoef
burgemeester

DE RAAD VAN DE GEMEENTE A A L T E N ;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 oktober 2012;

gelet op het bepaalde in gelet op artikel 108, lid 1, juncto artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet;

B E S L U I T :

1. in te stemmen met participatie in de AGEM Coöperatie;
2. in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 27.365 als startkapitaal in 2012; dekking uit de algemene reserve;
3. in te stemmen met de bijdragen voor startkapitaal in 2013 (€ 21.892); 2014 (€ 16.419); 2015 (€ 10.946) en als laatste jaar 2016 (€ 5.473); deze bedragen ook dekken uit de algemene reserve.

AALTEN, 27 november 2012

De Raad,

M.A.J.B. Fiering
raadsgriffier

G. Berghoef
voorzitter